

Notitie 'Armoedebeleid kwetsbare ouderen' regio Oost Veluwe

1. Toename van de doelgroep ouderen

Op 1 januari 2009 wonen 776.740 50-plussers in Gelderland, waarvan 149.883 in de regio Oost Veluwe. Dat is 35% van de Gelderse bevolking (CBS-2007). Daarvan is 15% ouder dan 65 jaar.

In de komende dertig jaar zal de verhouding tussen het aantal 65-plussers en de werkzame bevolking sterk veranderen. De nieuwste bevolkingsprognose van het CBS gaat uit van een sterkere vergrijzing dan tot dusver werd aangenomen. De 'grijze druk' zal zelfs verdubbelen. De nieuwe prognose verwacht het hoogtepunt van de vergrijzing in 2038. Nederland telt dan bijna 4,3 miljoen 65-plussers. Bij een vrij bescheiden bevolkingsgroei zal het aantal 65-plussers tussen nu en 2038 met ruim 1,9 miljoen toenemen; deze leeftijdsgroep vormt dan 25% van de totale bevolking.

Toename van aantal kwetsbare ouderen

Kwetsbaarheid is een proces van opeenstapelen van lichamelijke, psychische en/of sociale tekorten in het functioneren dat de kans vergroot op negatieve gezondheidsuitkomsten. In 2007 waren in Nederland ruim 600.000 kwetsbare ouderen (> 65 jaar). Van de zelfstandig wonende 65 plussers is ongeveer een kwart kwetsbaar. De verwachting is dat het aantal zal toenemen naar 1 miljoen in 2030 volgens SCP.

2. Probleemstelling

Vele ouderen zijn onvoldoende op de hoogte van regelingen waar zij recht op hebben en voorzieningen die aanwezig zijn om hen te ondersteunen. Vooral onder de doelgroep kwetsbare ouderen is de onwetendheid groot. De eenzaamheid onder deze groep neemt toe waardoor ook informatie hen mogelijk niet bereikt.

3. Gemeentelijke voorzieningen

Iedere gemeente kent een afdeling sociale zaken waar mensen met een kleine beurs terecht kunnen voor ondersteuning.

- Er bestaan voorzieningen op het gebied van bijzondere bijstand waarbij mensen ondersteuning ontvangen bij aanschaf van bv artikelen;
- Kwijtschelding van gemeentelijke belastingen;
- Tegemoetkoming in ziektekosten;
- Tegemoetkoming in het compenseren van de energierekening;
- Via het Zorgloket is mogelijk een langdurigheidstoelage aan te vragen;
- Een aantal gemeenten kennen een voedselbank.

Via de belastingdienst is ondersteuning op te vragen bij huur en -zorgtoelage; bijzondere heffingskorting, bijzondere ziektekosten, bij aangifte van inkomstenbelasting.

4. Informatie per gemeente

Gemeentebesturen stellen de regelingen vast waar mensen recht op hebben. Zo kan de omgang met de regelingen per gemeente verschillen. Het is aan afdelingsbesturen om na te gaan welke regelingen er voor hun gemeenten gelden en ouderen hierover te

informereren, bv via de lokale nieuwsbrief. Op alle websites van de gemeenten is informatie hierover te vinden en hoe zij omgaan met regelingen.

5. Hulp/ ondersteuning

In iedere gemeente zijn belastinginvulhulpen. Zij zijn opgeleid door de belastingdienst en werkzaam vanuit de lokale ouderenbonden. Zij ondersteunen ouderen en helpen hen bij het invullen van belastingformulieren tegen een kleine vergoeding.

In iedere gemeente werken vrijwillige ouderenadviseurs. Zij zijn opgeleid door docenten van de SBOG en lid van een ouderenbond. Een vrijwillige ouderenadviseur (voa) ondersteunt ouderen in de wir-war van regelgeving op het gebied van wonen, welzijn, mobiliteit en zorg en doet dit gratis voor alle ouderen. Een vrijwillige ouderenadviseur werkt vaak samen met een beroeps ouderenadviseur, werkzaam vanuit een Welzijninstelling.

Schuldhulpmaatje project: dit wordt geïnitieerd door de *landelijke* PCOB samen met Kerk in actie en andere organisaties. Zij leiden vrijwilligers op die ondersteuning bieden aan mensen die met financiële problemen te kampen hebben. Het project is gestart in o.a. Apeldoorn en Eibergen. (info bij P. Kruitbosch PCOB of www.schuldhulpmaatje.nl) Met het project Financiën in Balans leidt de *landelijke* ANBO vrijwilligers op om mensen in schuldsituaties te begeleiden. ANBO ondersteunt hiermee de gemeentelijke schuldhulpverlening, zij werken o.a. samen met Humanitas en NIBUD. (voor info www.anbo.nl of 030 2330060).

Vanuit de lokale welzijnsorganisatie is een beroeps ouderenadviseur werkzaam die ouderen ondersteunt en adviseert in regelgeving. Voor meer info over lokale projecten kunt u terecht bij de beroeps ouderenadviseur.

6. Voorlichting

Naast persoonlijke voorlichting en informatie in het lokale afdelingsblad is een informatiebijeenkomst ook een mogelijkheid om kwetsbare ouderen te bereiken. Hiervoor is het benaderen van een grote groep van belang zodat het een meer anonieme bijeenkomst wordt en men zich niet schaamt. Hiervoor is het mogelijk uit te nodigen: hoofd afdeling Sociale dienst, een belastinginvulhulp, een voa, beroeps ouderenadviseur, iemand van een huisbezoekproject, formulierenbrigade of ander project.

7. Belangenbehartiging

Als afdelingsbestuurder is het van belang dat ook de politiek en beleidsmakers doordrongen zijn van de problemen en hiervoor activiteiten opzetten en de regels zo instellen dat het voor de doelgroep een eenvoudige weg is om deze aan te vragen.

Ook gemeenten zouden structureel mensen/ouderen moeten informeren over regelingen door bv stukjes in het plaatselijk huis-aan-huisblad.

In Wijchen bestaat een koppeling van gemeentelijke bestanden waardoor het aanvragen van een voorziening geen ingewikkelde procedure is. Deze opzet is ingezet door het KBO kringbestuur. Voor de burger/oudere en voor de mensen werkzaam aan het loket een grote verbetering, het werkt sneller en eenvoudiger. Deze koppeling van bestanden kost veel inzet en tijd van belangenbehartigers. Daarnaast is draagvlak vanuit ambtenaren en politiek een voorwaarde.

Kantoor: Deken Dr. Mulderstraat 6d, 6681 AB Bommel, Telefoon 0481-453680, Fax 0481-453335, E-mail info@sbog.nl
ING 8485446 t.n.v. SBOG Stichting te Bommel, Stichtingsregister KvK Arnhem nr. 09110246, website: www.sbog.nl

SBOG is het samenwerkingsverband van de ouderenbonden ANBO, KBO en PCOB in de provincie Gelderland